

Petru Negură (n. 1974, Chișinău) lector superior la USM (Chișinău), doctor în sociologie la E.H.E.S.S. (Paris), fost elev al Școlii Doctorale de la București și New Europe College Alumnus (București).

Titlul prelegerii: **Inginerii identității moldovenești**

Synopsis:

Una din sarcinile esențiale atribuite scriitorilor și « intelighenției creatoare » din Moldova sovietică, de la formarea în 1928 a primei organizații literare în RASSM (Transnistria) pînă la destrămarea Uniunii sovietice în 1991, a fost crearea unor valori culturale considerate fundamentale pentru „națiunea socialistă” moldovenească, în principal limba literară și patrimoniul cultural. Spre deosebire de procesul de creare a majorității națiunilor europene din secolul al XIX-lea, în Moldova sovietică elaborarea și aplicarea proiectului național trebuie să se desfășoare într-un răstimp mult mai scurt, pentru a recupera întârzierea față de națiunile (inclusiv cele sovietice) mai avansate în acest sens. Scriitorii, savanții și artiștii moldoveni sînt puși la cîrma unei întreprinderi voluntariste de mare amploare, realizate prin intervenția directă și sub supravegherea atentă a autorităților republicii. Totuși, nici în anii 1920-1930, nici în perioada de după cel de-al doilea război mondial, acest proiect național nu este unul unitar și consecvent. El face obiectul unor dispute prelungite între două grupuri de intelectuali moldoveni : „moldoveniști” vs. „româniști”, „basarabeni” vs. „transnistreni”, „vechea” vs. „noua” generație. Către mijlocul anilor 1950, victoria provizorie a taberei intelectualilor „basarabeni” (de orientare latentă pro-română) duce la o „românizare” crescîndă a limbii literare și a patrimoniului cultural „moldovenesc”. Această victorie nu este însă definitivă. După „re-stalinizarea” administrației Republicii moldovenești de la sfîrșitul anilor 1950, chestiunea limbii și „moștenirii culturale” fac periodic obiectul unor noi controverse și interdicții. În timp ce autoritățile luptă cu înverșunare împotriva „românizării” limbii și culturii „moldovenești”, un proces generalizat de rusificare cuprinde toate sferile republicii. Între timp, oamenii de cultură – mai ales cei „oficiali” – continuă să lucreze la educarea și consolidarea unei identități moldovenești cu conținut „sovietic”. Disonanța între discursul-de-fațadă și discursul-pentru-sine al oamenilor de cultură moldoveni asupra elementelor constitutive ale identității moldovenești se suprapune cu o ruptură care se lărgeste cu timpul între sentimentul de apartenență cultivat în privat de elitele culturale moldovene, care explodează odată cu *perestroika*, și percepția de sine a maselor de *moldoveni* sovietici, educați să se perceapă ca atare de către aceleași elite culturale.

Petru Negură (n. 1974, Chișinău) este doctor în sociologie la E.H.E.S.S. (Paris) și lector superior la USM (Chișinău). P.N. obține licența, apoi diploma de masterat în litere (1995, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași). Între 1995-1999, P.N. este lector la Universitatea de Stat din Moldova, unde predă un curs de istoria literaturii franceze. După un an de studii la Școala Doctorală în Științe Sociale de la București, P.N. obține în 2000 o Diplomă de Studii Aprofundate (DEA / M.phil.) în sociologie la Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (EHESS, Paris), în urma căreia este admis la doctorat la aceeași Universitate cu o teză intitulată *Națională prin formă, socialistă după conținut. Literatură și politică în Basarabia românească și Moldova sovietică în epoca stalinistă (1918-1956)*. În septembrie 2007 P.N. obține titlul de doctor în științe sociale (sociologie), cu „felicitățile juriului”. În perioada 2006-2007, P.N. este bursier al Colegiului Noua Europă, București (dir. Andrei Pleșu). P.N. a publicat mai multe articole în domeniul istoriei sociale și al sociologiei culturii în Basarabia și Moldova sovietică în reviste de specialitate și în volume colective (Moldova, România, Franța, Spania). P.N. a participat la cîteva colocvii regionale și internaționale la Chișinău, București, Paris, Moscova.